

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії

1. Обґрунтування необхідності прийняття акту

17.06.2020 Верховною Радою України на виконання вимог Закону України «Про ринок електричної енергії» прийнято Закон України №719-ІХ «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії».

Законом передбачено впровадження комплексу необхідних заходів, спрямованих на остаточне врегулювання кредиторської та дебіторської заборгованості на оптовому ринку електричної енергії (заборгованості, яка виникла до 01.07.2019 року), а також, припинення діяльності оптового постачальника електричної енергії (ДП «Енергоринок»).

Законом «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» запропоновано використовувати наступні механізми:

- проведення взаєморозрахунків;
- погашення (списання) заборгованості;
- відступлення права вимоги або заміна сторони у зобов'язанні.

Всебічно підтримуючи доцільність та актуальність цього закону, треба зауважити, що практична реалізація вищезазначених механізмів вимагає внесення певних змін до Податкового кодексу України та змін до Закону України «Про Державний бюджет України», якими будуть чітко визначені цільові заходи, спрямовані на підтримку впровадження ринку електричної енергії та відповідні джерела їх фінансування, які забезпечать реалізації кожного з вищенаведених механізмів погашення заборгованості.

На сьогодні рівень дебіторської та кредиторської заборгованість Державного підприємства «Енергоринок» перед іншими учасниками ринку електричної енергії сягає понад 30 млрд. гривень.

Зазначена ланцюгова заборгованість на Оптовому ринку електричної енергії створювалась на протязі останніх 20 років та може бути самостійно вирішена ДП «Енергоринок» та іншими учасниками ринку без фінансової підтримки держави.

З метою вирішення цієї проблеми, та враховуючи необхідність раціонального та збалансованого витрачання коштів Державного бюджету України законопроектом «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії, пропонується виділити кошти з Державного бюджету на фінансування заходів з погашення існуючої ланцюгової заборгованості на оптовому ринку електричної енергії у розмірі 7,9 млрд грн. Відповідні кошти пропонується спрямувати на такі заходи:

- 1) погашення заборгованості за електричну енергію підприємств водопостачання Донецької та Луганської областей;
- 2) на здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України;
- 3) погашення заборгованості за електричну енергію державних підприємств вугільної промисловості.

Також, законопроектом пропонується надати право Міністерству фінансів України у разі потреби здійснювати за рішенням Кабінету Міністрів України випуски облігацій внутрішньої державної позики з подальшим придбанням у державну власність в обмін на такі облігації акцій додаткової емісії виробників електричної енергії державної форми власності, а також, акціонерного товариства, сто відсотків акцій якого належить державі, яке здійснює функції оператора системи передачі.

Крім того, реалізація цих заходів призведе до:

- фінансового оздоровлення державних енергогенеруючих компаній та підприємств вугільної промисловості;
- покращить фінансову ситуацію в діючій моделі ринку електричної енергії;
- дозволить провести приватизацію державних підприємств на вигідних для держави умовах.

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою законопроекту є забезпечення необхідного рівня фінансування механізмів погашення заборгованості, що утворилась на ринку Оптового ринку електричної енергії, які передбачені Законом України №719-IX «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії», зокрема, створення умов для проведення взаєморозрахунків між учасниками Оптового ринку електричної енергії.

3. Правові аспекти

У даній сфері правового регулювання діють такі нормативно-правові акти:
Бюджетний кодекс України;
Закон України «Про ринок електричної енергії»;
Закон України «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії»;
Закон України «Про Державний бюджет України на 2021 рік».

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Законопроектом передбачається збільшити видатки на вирішення пріоритетних та першочергових завдань, зокрема на:

- погашення заборгованості за електричну енергію, яка утворилася на оптовому ринку електричної енергії, у зв'язку з постачанням до 30 квітня 2015 року (включно) електричної енергії споживачам на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей – 5 000,0 млн грн;
- погашення заборгованості за спожиту електричну енергію державних підприємств вугільної промисловості – 1 000,0 млн грн;

– погашення заборгованості за електричну енергію підприємствами водопостачання, що знаходяться або постачають послуги на тимчасово окупованій території Донецької та Луганської областей – 1 900,0 млн грн.

Зазначені вище зміни пропонується реалізувати за рахунок збільшення обсягу внутрішніх запозичень. Фінансування видатків за вказаними бюджетними програмами здійснюються згідно Закону України «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» та в порядкух, затверджених Кабінетом Міністрів України.

5. Запобігання корупції

У законопроекті правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень відсутні.

6. Громадське обговорення

Проект закону не потребує громадського обговорення.

7. Оцінка регуляторного впливу

Проект закону не є регуляторним актом.

8. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття акту

Реалізація положень цього Закону створить умови для погашення заборгованості, яка утворилася на оптовому ринку електричної енергії України, забезпечить можливість виконання вимог Закону України «Про ринок електричної енергії» та створить умови для забезпечення сталих розрахунків на новому ринку електричної енергії.

Народний депутат України

Камельчук Ю.О.

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: КАМЕЛЬЧУК ЮРІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000E31C4D003FAB7701

Дійсний до: 08.04.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 325д9/1-2021/60117 від 23.02.2021

404127